

Sociale contacten vielen in één klap weg

Leidse koren in coronatijd: de samenhang wordt gemist

LEIDEN – Zingen is voor velen hun lust en leven. Voor de leden van koren zijn ook de sociale contacten belangrijk. Met elkaar de juiste toon en melodie vinden. Dat lijkt verdraaid veel op het echte leven. In de huidige coronacrisis zijn sommige koren gestopt, terwijl andere op een creatieve wijze verder zijn gegaan. Hanna Rijken doet onderzoek aan de PThU in Amsterdam wat deze crisis doet met koorzangers. Zij is theoloog en musicus en promoveerde met een onderzoek naar de toepassing van de Anglicaanse traditie van Evensongs in Nederland.

door Cent van Vliet

Vorig jaar november is Hanna met haar Koor en Corona-onderzoek begonnen. “Meer dan 1000 koorzangers vanaf 16 jaar hebben de vragenlijst ingevuld. Er deden zangers van verschillende koren uit de volle breedte van kerkelijk Nederland mee’. Hoewel het onderzoek pas in de loop van dit jaar wordt afgerond, heeft ze een eerste analyse van de antwoorden opgesteld. Daaruit blijkt volgens Hanna ‘veel eenzaamheid, somberheid en frustraties. Koren vervullen een belangrijke rol in de ervaring van verbondenheid.”

De theoloog en musicus heeft ervoor gekozen de antwoorden op de vraag naar tips en opmerkingen als eerste te analyseren. De antwoorden zijn gegroepeerd in drie categorieën: muzikaal, sociaal en mentaal. Enkele muzikale tips zijn: ‘blijf zingen’, ‘zing als het kan weer in kleine groepjes’, ‘neem zangles’, ‘verdiep je in de betekenis van zingen’, ‘ga teksten en melodieën schrijven’, ‘blijf ademhalings- en stemoefeningen doen’. Uit de sociale tips blijkt duidelijk hoe belangrijk contacten zijn. ‘Bel, app of mail elkaar, stuur een kaartje’, ‘zend filmpjes rond’, ‘wees creatief’, ‘richt je op de toekomst’. De lijst met mentale tips is wat korter, maar wel duidelijk. ‘Hoop doet leven’, ‘koester het verlangen naar samen zingen’.

“Uit de eerste inventarisatie komen herkenbare hartenkreten naar voren. Voor alle koor- en cantorijzangers: ‘Houd het vuur brandend’ met als toelichting ‘het is

Musica Fresca zint uit volle borst bij ‘Kerstklanken uit de Hooglandse kerk’
(Foto: pr/Jos Hemelaar).

belangrijk het zingen niet te verliezen. Daarom is het goed ‘droog’ te blijven oefenen. Verder moeten we ook in het geloof getraind blijven. Kortom: laten we op een creatieve manier het vuur brandend houden en de lofzang gaande!’.

Leiden heeft een keur aan koren. Annemieke Strijers is verantwoordelijk voor de communicatie van de Contactgroep van zo’n 50 Leidse Koren. “Iedereen mist het samen zingen. Zo’n interactie tussen mensen is eigenlijk niet te vervangen. Er wordt verschillend op deze crisis gereageerd. Velen blijven wekelijks (online) zingen, oefenen, maken filmpjes en houden contact. Enkele koren hebben hun activiteiten tijdelijk gestaakt.” De situatie bij de mensen thuis is

verschillend. “In een gezin met jonge kinderen en een kleine behuizing is minder mogelijk dan bij ruime huizen en de kinderen de deur uit”, zegt Annemieke. “Daarnaast bepalen aanjagers in een koor en beschikbare technische voorzieningen de mogelijkheden van online-activiteiten. Zo kan bijvoorbeeld met het gebruik van Jamulus software een groep zonder vertraging online zingen. Dat stimuleert en motiveert.”

De Contactgroep heeft de koren gevraagd of er financiële problemen zijn. Annemieke: “Het is een goed teken dat daarop geen reacties zijn gekomen. Ongetwijfeld zijn er interne discussies, maar de touwtjes worden blijkbaar steeds weer aan elkaar geknoopt”. ●

